

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FUGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — áll.
Világban: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Március elsején új előfizetést nyitottunk a Debreczenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése február végén lejárt, hogy az előfizetés megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatások szives bejelentését.

Barázdák.

Tavaszi van. Életfakasztóan, rügyetkeltően ömlenek végig a napsugarak hegyvölgyön. Megújulás, duzzadó életerő, viruló életkedv hat át minden élőt a földön.

Mintha az emberi szivekről is ilyenkor volna le a tél fagya, mintha csak kikelet volna a lelkekben is — rügyetfakasztó március úgy szokta előidézni a nagy átalskulásokat az emberekben, az emberiségben. Szinte szállóige a március idusa — szabadság napja.

Szomorú tavaszunk van nekünk magyaroknak. Érezzük az életerőt, mely duzzad bennünk, mely hajt, ösztökél nemzeti életünk teljes kialakítására s ellentétes hatalmak, szomorú vizsgálódások nem engedik ezt az erőt érvényesülni. Lesz-e tavaszunkra áldásos kalászt érlelő nyár, termékeny, gyümölcsöt hozó ősz? Vagy tán a tél zordon erői elfagyaszítják a gyenge csirákat, megölik a reménykeltő rügyeket?

Vigyázzanak azok, kiknek hivatása ör-

ködni a nemzet fejlődése felett. Vigyázzanak és ne engedjék a ki nem alakult erőket, a meg nem erősödött törekvéseket, a korai vágyakat érvényesülni. Mint a jó kertész, nyegessék le a fatyuhajtásokat, mert ezek csak elvonják az életadó nedvet a többiaktól. Erősödjének csak először az igazán lényeges és fontos törekvései a nemzeti életnek. Nem sokkal jobb-e, ha a fának három-négy erőteljes, izmosága van, mint sok, de esenevész? Tavasz van. Fakadnak a rügyek reménykeltően. Nézzünk örömmel, nyitott szemmel bele ebbe a fejlődésbe, de ne tétlenül. Ott a helyünk minden téren; ápolni, nevelni kell a rügyeket. Ne engedjük urrá lenni magunk felett a tavaszi varázslatot, hanem álljunk magunk is munkába s munkánknak gyümölcse is legyen — virágzó tavaszra termékeny nyár és ősz következik. De csak úgy, ha mi is dolgozunk!

Ötvennyolc évvel ezelőtt együtt pattant ki a szabadság fáján az első virág a fűszálal. Most is március van, de a dermesztő bécsi szél ősz, hervadást hozott a zseme virágra. Micsoda ellentét a két március között! Minden régi seb kezd fájni, sajogni újra. Lelkünkbe sötét képet fest a jövő. Mint ünnepljük március 15. ikét. Mit fog szülni a lelkünkben tanyát ütött elkeseredés? Félnék ettől odafent is. A kormány remegve gondol arra, hogy mi lesz március tizenötö-

dikén, a magyar szabadságnak ez örökkön emlékeztető napján. Nem bizik abban még Fejérváry se, hogy a katonai karhatalommal el lehet némitani az ünneplő nemzetet s épp ezért igen nagy aggodalommal gondolnak a március idusára. Azon török a fejüket, hogy miképpen lehetne elfojtani a magyar nép érzelmvilágának megnyilvánulását? Ez azonban igen nehéz probléma, mert hisz az ország legtávolabbi zugában is, városban és falvakban mindenütt ünneplik szabadságunk új születésének napját. És hogy ne ünnepelelnék most, amikor az elnyomatás újabb korszaka borult ránk, amikor a vad abszolútizmus önkénye akarja semmivé tenni a nemzeti jogokat.

A kormány igen széleskörű intézkedéseket óhajt tenni a március tizenötödiki ünnepek megakadályozására s e célból katonai készleteket küldenek mindenfelé. — A felvonulásokat betiltják s egyáltalán a legszigorúbb rendszabályokkal akarják megzavarni a nemzet ünneplését. Ha szűkségesnek találják: Ausztriából hozatnak majd katonákat, mert abban nem bíznak, hogy a magyar ifjakat ellenünk tudnák uszítani.

Debreczenben minden kör foglalkozik már az ünneplés tervével. Arra el lehetünk készülve, hogy a szabadban az ünneplést nem engedik meg. Nem baj Elmegyünk a templomba, elmegyünk a körökbe, fedél alá,

Krisztus keresztje.

Irta: Pataky István.

Az 1268. év tavaszán a Száva melletti Sabác közelében állt a két sereg. Másnap reggel készültek megütközni.

Az egyik oldalon IV. Béla magyar király és a macsri bán, Rosztiszláv serege, Rosztiszláv fia Béla herceg vezérlete alatt, velük szemben a szerbek a nagy zsupán, Uros vezérlete alatt. Uros a sok csatában megszerezte magának a „nagy” nevet. Egy időben veje volt IV. Bélának, de első neje elhalván, Bizánc utolsó latin császárijának, Balduinnak leányát, Helénát vette nőül s ez időtől kezdve csak úgy immel-ámmal segített IV. Bélának, majd lassankint megtagadta segítségét, sőt utóbb be beütött a macsói bánóságba.

Nem volt más mód, mint a körmére koppintani.

Éppen a körmökoppintás óljából áll szemben a két sereg.

A magyarok vígan vannak a tüzkörül, akárha vadászatra készülődnek.

Az üde tavaszi lég a sátrakból kiesel mindenkit, annál inkább, mert lefeküdni úgy

sem lehet, mert mikor pittymallani fog, kezdődik a véres munka.

— En valakit elfogok holnap, — szól egy magas főúr, zöldbársony mentével az erős páncél ing felett, kerecsenytoppallal sisakján.

— Na, na Mihály, — felelt egy másik — a nagy Uros személyesen van előttünk, a kit, a mint mondják, a szerencse kísér.

— Hát akkor elfogom a szerencsésjét, — felelt a vitéz megzörrentve súlyos kardját . . .

— A szerbek kikeresik ám, hogy hol van vége a páncélnek.

— Meglátjuk — felelt Mihály, Csák Péter fia. S másnap meglátáztott

Alig pittymallott, a mikor a két sereg majdnem zajtalanul indult meg egymás ellen.

Ezt a halálos csendet csakhamar az egekig ható zaj váltotta fel.

Osszecsaptak. Döngött a paizs, sisak, kiáltottak az emberek, félelmesen nyertettek a lovak, midőn gazdáik dühét osztva harapdáltak.

Előre-hátra mozgott a két sereg, amint egymást szorították s az általuk elhagyott

tér pedig holtakkal és sebesültekkel maradt fedve.

— Hol vagy nagy Uros — kiabált a bős Csák Mihály és halált osztogatva törekedett arra, a hol a nagy zsupán csillogó forgóját látta feltűnni.

A nagy zsupán fölemelkedett nyergében s előre nézett, ahol egy bős dalia az ő embereit roncólva közeledik feléje. Bozontos szürkülő fejét megrázva már kiáltott embereinek, hogy engedjék hozzá közelebb a magyart, midőn hátulról erősödő zaj hívta fel figyelmét. Hátra fordulva látta, hogy emberei egy része fut s hogy a magyarok seregének maradványát bekeríteni igyekezzenek.

Hirtelen megfordítva lovát, valamit kiáltott s futának eredt. Nyomában emberei, mellette két fia, Dragutin és Milutin.

Csák Mihály ekkor már több sebből vérzett, de azért nyomába kelt a futóknak.

— Mihály vitéz! — kiáltott ekkor mellette Béla herceg — amott könnyebben foghatsz embert.

— Nekem innen kell, — dühöngött Mihály a véresre karcolta lovát, ugyszólván repült a futók után.

Sirolin

Emeli az érvényet és a testiényt, megszünteti a köhögést, viládkórt, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszertárban. — Ám Svájcban is — keresni.

mint a huszíták s ott azokon a helyeken építjük föl az új, — a nagy március védő bástyáit! . . .

Fejelés.

Írta: Bakonyi Samu.

Budapest, március 9.

Talpalásnak is mondhatnók. Hamarjában nehéz is volna megmondani, melyik találóbb elnevezés. A fejét vesztette el a haladó kormány az eszevesztett „haladásban,” vagy a bocskor talpa nyúlt el benne, kit érdekelne? hagyják ott, kikkel pótolják azokat, akik a rendcsinálás nemes munkájából, kiküldtek, előttünk teljesen egyre megy. Régi „kedvesek” mennek, új „kedvesek” jönnek, de a derék társaság a rájuk bízott nemzetnek egyformán kedves marad.

Tagjai jönnek-mennek és a kabinnet maga ugyanaz a jött-ment kormány marad, ha százszor megtejelik, százszor megtalálják. Mert az alkotmányos magyar nemzet előtt az a lényeg, hogy sorsát akarata ellenére tette a hatalom olyanok kezébe, akik a királyi kinevezés egyoldalú tényére épen azzal szolgálta rá, hogy a nemzet akaratát semmibe sem veszik, sőt mindenekelőtt annak a legnesszebbmenő erőszakkal való letörésére szolgálai enge delmességgel vállalkoztak.

És ha föl lehetne tenni, hogy egyiknek-másiknak a távozásában a sokáig leigázott lelkiismeret hangja szólalt meg, menten kárba vész a jobb utra térésnek ez a pislogó reményesége is, mihelyt akadnak új vállalkozók, kik a megtrúlt nyomokba lépve, az önkényuralom útján a kapott parancs szavára vakon rohannak tovább és mindig tovább.

Merre, meddig? Maguk sem tudják. A célt ugyan elképzelték, de a hozzávezető igaz utat nem találják, de nem

is keresték s az utnak a végét nem is sejtik. Mert az erőszak útja, amelyen ők száguldoznak, valóban beláthatatlan. A törvényes rend helyreállítása törvénytelen eszközökkel soha sem sikerülhet. Legkevésbé pedig azok állíthatják helyre, akik gonosztevő kezekkel maguk dulták fel a törvény uralmat.

Mert törvény, hogy országgyűlés legyen és nincs országgyűlés. Törvény, hogy patensekkel kormányozni nem szabad és az ország életbevágó érdekeit törvénytelen rendeletekkel szabályozzák. Törvény, hogy a közigazgatást az önkormányzat szervei végzik és az ország legelső törvényhatóságaiban megvan semmisítve az önkormányzat. Törvény, hogy gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és megszorították a sajtószabadságot. Törvény, mert törvénybe iktatott királyi hitlevél biztosítja a törvényerejű szokást is, hogy a képviselők választóiknak szabad gyülekezésekben beszámoljanak és nincs gyülekezési szabadság. Törvény és az alkotmány lényege, hogy a királyi hatalomnak korlátai legyenek és a korlátok, a tiltó és parancsoló rendelkezések, mind összetörve.

Igen, a törvényes rend fel van dülva Magyarországon. Az a romboló csapat dulta fel, amelynek a távozó miniszterek tagjai voltak. Az újak pedig a többivel tovább fognak dólni, pusztítani és ha ezek is kidűlnék, jönni fognak helyükbe mások és folytatni fogják a rettentő dülást, amíg kifosztani és rombolni való kincset és értéket, megnyomorítani való szabadságot és elkobozható jogot találnak.

De az elképzelt eredményt e ránk szabadított politikai martalócok még sem érhetik el soha. Ők a rémuralom eszközeivel dolgoznak. A magyar nemzet lelkétől azonban annyira idegenek, hogy halavány sejtelmük sincs a magyar nemzeti jellem legsajátosabb vonásáról. Ezt a vonást soha semmiféle

vad zsarnoki önkény sem tudta lekünnből kitörölni. Hosszu századok megújuló szenvedései ezt a tulajdonságot meg nem gyöngítették. Csak rajta hát! Legyen csak minél erősebb a jól ősmert hatalmi nyomás. A magyar ember elszánt, dacos ellenszegülését nem fogja megtörni.

Törvényes hatóságainkat elnémit-hatják és szétszórhatják. Meglehet, hogy a testületi ellentállás valamennyi eszköztől megfosztanak. Bekövetkezhetik, hogy a közélet valamennyi sorompóját elzárják előlünk. De akkor fogják még csak egyszer látni, hogy minden erőfeszítésük mennyire hiábavaló volt. — próbálták már ezt mielőttünk máskor is. A csaszlaui slájferek és a német bezírkerek ugyan mire mentek velünk? — Avagy talán Kristóffy ur különb legény, mint Bach lelkenek dicsőséges eszményképe volt?

Az önkényuralom érezte már nem egyszer a magyar nemzet elszántságának végzetes hatalmát. „Csak azért is!” Elfelejtették már Bécsben, micsoda ereje van a magyarok dacos mozdulatlanságának? El ne bízzák magukat annak az egy-két rövidlátó vagy izgága földinknek akaratlan vagy felkinált segedelmében, akik egyfelől gyávaságról, másfelől túlzásról irnak és jajgatnak. Ezeket senki sem követi. Mi a törvény szent és szilárd alapjáról senki kedvéért le nem térünk. Sem a fizikai erőszak durva hatalma, sem a cselszövők álnok fondorkodása, sem a véres szájuak kurjongató szidalma minket a mi utunkról le nem szoríthat.

„Csak azért is” megmaradunk és kitarunk eddigi utunkon, amely a nemzetet még soha sem vitte gyalázatba. Az alkotmány és a haza ellenségei pedig csak hadd rendezkedjenek be úgy és annyi időre, ahogy jónak látják. Vegyék elő az üldözésnek minden fegyverét. Találnak, jól tudjuk, eszközöket, de találni fognak áldozatokat is Hősö-

Majd látta, hogy Urost el nem értheti. Körülnézett kit fogjon el.

Ekkor két ember vissza fordult, bizonyára azért, hogy az Urost üldözö magyart feltartóztassák.

— Csak gyertek! — mormogott Csák Mihály.

S akkor elibük ugratva, az egyiket, mielőtt fegyverét használhatta volna, lovával oldalt szorította, ugyanakkor a másikat buzogányával fejbe ütötte, aki elszédülve hajolt le a lova nyakára.

Ekkor vasmarkával mindkét embert megragadta, kirántotta a nyeregből s maga elé bocsátta a ló két oldalán, visszafordult s kényszerítette a két nyakon ragadt embert lova mellett futni.

— Helyesen van Mihály vitéz, — szólt mellette Béla herceg, aki szintén valami előkelő foglyot szorongatott lova mellett.

Mihály irigykedve nézett a hercegre. Annak jobb kinézésű foglya volt. Ez pedig a váltságdíjra nagy költségség volt már, pedig abban az időben erre utaztak. Azon is aggódott, hogy vajjon őcsese, Domonkos nem került e fogságba, mert akkor oda kell adni őcseséért két foglyát.

No hát ez az aggodalma Mihály vitéznek nem sokáig tartott, mert csakhamar látta Domonkóst, aki szintén foglyot hajtott maga előtt. Vidámban fordult ekkor Béla herceg felé s hirtelen megdöbbsent.

A Béla herceg esillogó foglya egész alázattal köszöntötte az ő öregebb foglyát. Tehát a jobbágyoknak kinézö két fogoly elő-

kelő ember. A sátorában mindjárt kihallgatta őket.

— Ki vagy? — kérdezte az öreget.

— Figyelmeztetek, hogy láttam, mily tisztelettel köszöntött a Béla herceg fogja.

— Az ostoba! — mormogta a fogoly.

— En a nagy zsupán neje vagyok.

— Isten éltessen, hát ez a fiatal?

— Ez a tárnokmester fia.

— Nem rossz. E szerint nyolcszáz márkát megérték.

— Kifizetik értünk, — szólt az öregebb Mihály vitéz ravasz ember volt, észre vette az öröm kifejezését.

— Természetesen, ami kincs nálatok van, az is az enyém.

— Az öregebb fogoly elsápadt.

— Semmink sincs, — szólt végre — hiszen csak két-három napra jöttünk, pénz nem kell.

— Meglátjuk.

Behívatta Mihály vitéz szolgáját s megmóztatta foglyait. Bizony nem volt azoknál semmi.

— Furcsa, — szólt Mihály vitéz — pedig valaminek lenni kell.

Ezzel kénytelen-kelletlen maga fogott a motózáshoz, de semmiféle pénzt nem talált, míg végre az öregebb, a nagy Uros vejének nyakán selyembe takart, tenyéryi nagyságu aranykeresztet talált. A kereszt művészi kidolgozású volt, drágakövekkel kirakva.

— Uram, — szólt a fogoly — ezt a

keresztet hadd meg nekem, kétszáz márkát fizetek érte.

— Nem, barátom, e kereszt tetszik nekem s ez a Lacti törvények értelmében az enyém.

— Tudom, de visszaadhatod. Adok érte ötszáz márkát, ennyibe került nekem.

— Ne mond! Nagyon drága volt, de nekem megtetszett és megtartom.

Amint Mihály vitéz forgatja a szép keresztet, ujja valami rugót uymhatott meg, mert a kereszt egyik része sarkon trndult. A keresztben valami forgácsdarabok voltak.

Az öreg és fiatal fogoly ekkor keresztet vetett magára s mindketten megcsókolták a forgácsokat.

— Hát mi ez? — kérdezte Mihály vitéz.

— Ah uram, ezek a forgácsok a Megváltó keresztjéből vannak. Ah, add vissza uram.

— Krisztus urunk keresztjéből van ez? — hebegte Mihály vitéz. A Krisztus keresztje, Nem, nem barátaim, ezt nem adom vissza, ez az enyém.

S ezzel a nyakába akasztotta a zöld bársony mente föl.

— Hanem e helyett szabadok vagytok, mehettek.

— Uram add vissza a keresztet, adok érte ezer márkát.

— Barátom — felelte Mihály vitéz — én kapzsi ember vagyok, szeretem a pénzt, vagyont. Menjetez tehát, amíg meg nem bánom, hogy elengedtem nyolcszáz márkát.

ket és n
szenvedn
szívünkne
elnyomot
gulást, n
nemzet j
Vilmos a
kény a g
ártatlan
lelőjje :
emlékeze
gyen !“

Az

Bánf
rátai, a b
lágga, ho
Hát ebb
hogy meg
meg, jell
viselkedés
párt elnök
Kossuth F
az ujpárt
nem adha
még nem
széről kij
vezérel s
lépni a fű
dr. egyete
is kijelent
lenni s jel
független
Ugyancsak
keméti II.
pártja szer
Hook Ján
ból is nyil
vesztett a
tömör so
jó ur.

Bzon
lesz, hogy
teljesen el
végleg bul
hatasa má
mely két h
hagyott a
gat, mint
volna a vi

Mik
ezt szerel

Menjetez,
hírével.

A ké
Mind
vérvesztés
Elengedni

Mihá
Megé
honalapító
Mihály vit
rasetet.

Csák
resztet, ki
valók a k

— C
király —

meg az á
El ne

sem, de r
átadom.

S ez
ahogy ó lá

— K
— N

kereszt má
Nem

oklevelet,
Csák Mihá
faluvál. E
király utó
jének meg
tokokat vi
denható Is
től, szent

szent Erzs
között leg

ket és nem fecsegőket. Akik tudnak szenvedni, ha kell feláldozni azt is, mi szívünknek drága, a legdrágábbat, az elnyomott hazáért. Nem egyéni boldogulást, nem a magunk és nevünk: a nemzet jövőjét keressük, miként Tell Vilmos mondta, mikor a kegyetlen önkény a gyilkos nyilat kezébe adta, hogy ártatlan gyermekének fejről az almát lelője: „Pusztuljon el nevem, vesszen emlékezetem: csak Svájc szabad legyen!”

Az önkényuralom.

Bánffyának segítségére sietnek titkos barátai, a bécsiek s örömjongva kürtülik világgá, hogy vivát! meggyengült a koalíció. Hát ebben szörnyű módon csalódnak, mert hogy még katonákban is mennyire gyengült meg, jellemző az úgy nevezett Bánffy-párt viselkedése. Wesselényi Miklós báró az új-párt elnöke egy táviratot küldött tegnap Kossuth Ferenchez, melyben hírül adta, hogy az új-párt állásfoglalásáról eddigelé számot nem adhat, miután Bánffy levele óta a párt még nem tartott értekezletet, de a maga részéről kijelenti, hogy egyet nem érthet a vezérrel s körülbelül jelzi is, hogy be fog lépni a függetlenségi pártba. Apáthy István dr. egyetemi tanár, a kolozsvári új-párt elnöke is kijelenti, hogy megszünt Bánffy követője lenni s jelzi, hogy Kolozsvár mást, mint függetlenségi jelöltet nem választhat. — Ugyancsak állást foglalt Bánffy ellen a kecskeméti II. kerület is, melyet szintén az ő pártja szerzett meg az új választásokon. Itt Hook János a képviselő. Ezekből a példák-ból is nyilvánvaló, hogy Bánffyval mennyit veszített a koalíció, hogy a nemzeti védelem tömér soraiban mennyire ütött hézagot a jó ur.

Bizony egy két nap múltán nyilvánvaló lesz, hogy Bánffy teljesen magára marad, teljesen elszigetelt magát a jövő embereitől, végleg bukott politikus lesz. Érezhető annak hatása már most is az egykori Bánffy-sajtón, mely két három napi erős védelem után felhagyott a Bánffy-kultusszal. Ma már hallgat, mintha Bánffy és Bánffy-ügy nem is volna a világon.

Mik lehetnek a kormány tervei? — ezt szeretné ma sok ember tudnia Magyar-

Menjete, kint találjátok a lovalót. Isten hírével.

A két fogoly eltávozott. Mindenki azt mondta, hogy a nagy vérvesztéstől a Mihály agyveleje meghibbant. Elengedni nyolcszáz márkát!

Mihály vitéz csak mesolygott. Megérkezett IV. Béla, a magyarok új honalapítója, akinek midőn elmondották a Mihály vitéz cselekedetét, látni akarta a keresztet.

Csak Mihály eljött, megmutatta a keresztet, kinyitotta s megmondta, hogy honnan valók a kis forgácsdarabcskák. — Csak! Mihály, vitézem, — szólt a király — add el nekem a keresztet. Szabd meg az arát.

El nem adom uram királyom semmiért sem, de mert királyom birni szeretné, ime átadom.

S ezzel megcsókolta a forgácsokat, mint ahogy ő látta a két szerb: őls letette a király elé. — Kérj valamit vitézem, — szólt a király. — Nem, mert nem adtam el. Most e kereszt már királyomé.

Nemsokára kibocsátotta IV. Béla az oklevelet, mely szerint tanusított vitézségéért Csak Mihályt, Péter fiát megajándékozta tíz faluval. És kimondja az okmány, hogy „ha király utódai közül valaki a Krisztus kereszt-jének megszerzéséért adományozott eme birtokokat visszavenni merészelve, úgy a mindenható Istentől, a boldogságos szűz Máriától, szent Péter és Pál apostoloktól, elődeiktől, szent István, szent Imre, szent László és szent Erzsébettől, de végre ő magától is átkozott legyen“.

országon. Azt hisszük, a legnagyobb kiváncsiság mégis azt a hét embert győtri e kérdés tekintetében, akik — különböző jogcímen — Bécsben voltak. Az egyik esküt tett, a másik kereskedelmi szerződést köt parlamenti felhatalmazás nélkül, a harmadik megint esküt tett, a nyegedik tanácsokat adott a királynak, szóval, gondoskodtak magukról és talán a holnapról; a holnaputánról fogalmuk sincs.

Oly helyen, ahol sokat beszélnek a kormány követségéről, a következőképpen adják elő a kormány terveit: A kabinet legelső sorban is a politikai agitáció lehetőség szerint való elfojtására fog törekedni. Ezt a kampanyt a gyülekezési jog korlátozásával, az utcai sajtó elnyomásával s az alkotmányvédő bizottságok feloszlásával már meg is kezdték. Most a politikai körök megrendszabályozása s a vezérlelőbi zottság feloszlása van soron, h'r szerint Fejérváry eziránt is tett előterjesztést a királynak. Ezzel s később a sajtó erős cenzurájával lehetetlenne. vagy legalább is nehézzé akarják tenni a választási agitációt, mely már meg is indult s rövid idő alatt — amint napfényre kerül, hogy a kormány törvényes határidőn belül elrendeli a választásokat — teljes erővel folytatódna.

Ha sikerül a választási agitációt minimumra szorítani, akkor a kormány nyert ügynek tekinti a dolgot, még az esetben is, ha akár a függetlenségi párt is jön be abszolút többségben.

Mert ez a választás csak játék lesz, próbaválasztás, ha úgy tetszik. Ha nem alakul hűsödő, vagy szabadulva, vagy akár Bánffyánus többség, következik azonnal az elnapolás és aztán ismét elnapolás satöbbi, satöbbi, a végén megint egy új választás. Ha a nemzet akkor sem ítél illedelmesen, egy sor elnapolás után újra feloszlítás következik. *S ez így fog menni mindaddig, míg „a nemzetnek meg nem jön az esze“.* A választás megejtésével ily módon a kormány nem kockáztat semmit, ellenben sokat nyer: a törvényesség látszatán.

Természetes, hogy ez a sorozatos választás csak így papíron fest végtelen sor-nak, tulajdonképpen azonban mindössze két-három választásról van szó. Az első választással alig fog törődni a kormány, minden erejével (érted: egy pár báróval, egy kis sóval, egy kis osztályorsjeggyel, egy kis dohánnyal stb.) A második, illetve szükség esetén a harmadik választásba fekszik bele.

Ezt a választást azonban másként nem Fejérváry és Kristóffy fogják vezetni.

Igy beszélnek ezt olyonok, akik beszéltek olyanokkal, akik minden nap tanácskoznak Fejérváryval — az időjárásról. De azért nem zörög a haraszt...!

Felhívás a tartalékos tisztekhez.

A bécsi „Zeit“ mai „Egy kierszakolt óáfolat“ cím alatt a következőket írja:

Néhány nappal ezelőtt az a hír volt elterjedve, hogy gróf Széchenyi Viktor a tartalékos tisztekhez felhívást intézett, melyben felszólítja őket, hogy az esetre ha a választásokat április hó 11-ig nem írják ki, tiszti rangjukról mondjanak le. Még az nap, mikor e hír napvilágot látott, gróf Széchenyi Viktor az illetékes katonai hatóságától felszólítást kapott, hogy nyilatkozzék ezen hír valódiságára nézve. Együttal pedig azzal fenyegették meg, hogy az esetre, ha a tisztekhez tényleg intézett volna ilyen felhívást, nemcsak hogy a katonatiszti becsületügyi, de a katonai büntető eljárást is megindítanák ellene a hadsereg lázítása miatt. Ez volt az oka annak, hogy gróf Széchenyi Viktor a kérdéses hírt megcáfolta.

Bánffy Belügyminiszter?

Érdekes és a jelenlegi politikai viszonyok között felette jellemző hír kelt szárnyra Szegeden. Nem kevesebbről van szó, mint hogy a távozó Kristóffy belügyi ügyvivő utódját már sikerült megtalálni és pedig Bánffy Dezső báróban, Szeged város I. kerületének volt országgyűlési képviselőjében, aki a koalícióból éppen most lépett ki. A hírt azzal adják tovább, hogy Bánffy a minisz-

terséget oly programmal vállalná, hogy az ő ismert és már egy ízben sikeresen bevált módszerével megejtetné az új választásokat, ezek sikerülése esetén pedig a kormány élére állva, kezébe venné az ügyek további vezetését, Mi igaz e hírszélésből, mi nem, e peroben megállapítani alig lehet, tény azonban, hogy mindenféle legerősebben tartja magát. Sőt egyesek tudni vélik még azt is, hogy a Bánffy belügyminiszterségéről szóló hírt legilletékesebb helyről nyert értesülés alapján maga Nagy Mihály, az ismét Szegedre érkezett városfőnök is megerősítette.

Vészi „működik“.

Az abszolutizmusnak csakugyan mindig szüksége volt katonákra, kémekekre, bírakra, de szüksége van ez utóbbiakra a „modern“ abszolutizmusnak, amely a törvényesség, alkotmányosság mezébe szeretne burkolózni. Az iródiákok feladata az, hogy a törvények paragrafusait addig csőrjék esavarják, amíg azt hozzák ki belőlük, ami gonosz céljaiknak éppen megfelel. Így azután azt hiszik, hogy a világot félre tudják vezetni s verhetik a mellüket, hogy ők törvényes alapon állanak. De feladatuk az iródiákoknak az is, hogy megpróbálják átgyúrni a közvéleményt s a tények elferdítésével, az argumentumok ravasz csoportosításával, a vezérek megrágalmazásával eltéríték a nemzetet a szabadságért vívott küzdelemtől s odahajtsák a mindenre kapható hódolék diótelen csoportjába. E kettős céljuk elérésére mindenféle eszközt felhasználnak a toll felbérelt lovagjal, vissza nem riadnak semmitől, amit alkalmassáknak látnak. A Vészi ur vezetése alatt hangyaszorgalommal működő iródiákok egyike, egy népszerűtlenségbe belepusztult haidú-parti újságocska volt szerkesztője, ma egy röpirattal rukkolt elő, melynek címe „Az ország vezére (Kossuth Ferenc)“. Ez a röpirat rüt támadást intéz a szövetséget ellen zék elnöke és a nemzeti küzdelem ellen.

Hogy milyen intenció vonul át az egész röpiraton, azt mutatja ez az egy mondat:

— „Ezt az országot keresztül kell vezetni a nemzeti szín borju imádatának veszélyei között.“

Áki ilyen hangon ir az általános választói jog jelszavának ürügye alatt a nemzeti küzdelemről, azzal bizonyára már ennyit is sok volt foglalkozni. Az ország józan itéletű népe nem fog felülni a furfangos okoskodásnak, s érdeméhez méltóan fog elbánni a röpiratocskával. A „liga“ iródiája is bocsát ma ki egy „kiáltványt“ a magyar néphez, melyben mindennek panaceaja gyanánt az általános választói jogot emlegeti, amelyért fel kell áldozni mindent, le kell mondani mindenről. Noshát a magyar nép, ha helyesli is az általános választói jogot, ezért nemzeti követelményeiről sohasem fog lemondani.

Március végén soroznak.

— Polgári hatóságok kizárása. —

A Fejérváry-kormány rég megindult a törvénytelenségek lejtőjén s úgy látjuk, hogy a legelső mélységig meg nem áll. A törvénytelen elnapolások, a képviselőháznak szuronyokkal való szétverése, a szólásza badságnak, a gyülekezési jognak s az autonómiák elköltzése már mind semmi ahhoz képest, amire most készül a darabanti-regiment.

A bécsi Zeit mai száma igen jól értesült forrásból közli, hogy még e hó végén sorozás lesz a magyar ezredekhez. A sorozási aktusból a polgári hatóságokat teljesen kizárják, egyedül katonák végzik el a maguk rendje módja szerint.

Nem kell azt úgy képzelni, hogy katonafogdosást rendeznek. Az állításkötelesek listáit a polgári hatóságok már elkészítették arra az esetre, hogy ha az alkotmányos rend helyreáll, a randes sorozást nyomban megtarthassák. Ezt a készenléletet az önkényuralom most a maga javára használja fel. Azokat a tisztviselőket, akik a katonai ügyeket vezetik, egyszerűen elcsapják, ha rendelkezésre nem állnak s mindazt, amit eddig

a hatósági közegekkel végeztettek, elvégeztetik a katonákkal.

Valószínű, hogy mozgósítás jogcímén rendelik el a sorozást az országban dúló rendellenességek s egyéb zavaros állapotok okából. Aztán ha ezt keresztül hajtják, nem lesz olyan nagyon nehéz megtalálni a kibontakozást valamelyik magyar államférfinak, például az „izoláltan” álló Bánffy-nak, hiszen a Fejérváry-kormány a gazdasági kérdést már elintézte 1917-ig s ezzel el lesz intézve a katonai kérdés is, legalább annyira, hogy a császári katona dolgában megszorulva nem lesz. Ez pedig éppen elég arra, hogy a nemzet — semmit se kapjon. Így fognak bennünket kisémmizni a látrok és hazáruulók.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Vasárnap, d. u. „Csöppség.” Vigjáték. Bérletszűnet.

Este: „Az ember tragédiája.” Drámai költemény. Bérletszűnet.

Bérlet 134. szám (B)

Pénteken, 1906. évi március hó 9-én;

Szerémy Gizella utolsó felléptével:

IFJ. FROMONT ÉS ID. RISLER.

Dráma 5 felvonásbhn.

SZEMÉLYEK:

Idősebb Risler, kárpitgyáros — — — —	Szakács Andor.
Sidonée, neje — — — —	Szerémy Gizella.
Risler Ferenc — — — —	Ternyei Lajos.
Ifjabb Fromont, Risler társa — — — —	Krasznay Ernő.
Clarie, neje — — — —	J. Csáder Irén.
Delobelle, színész — — — —	Deési Alfréd.
Desiré, leánya — — — —	Szabó Irma.
Chébe Ferdinánd, Sidonie atyja — — — —	Árkossy Vilmos.
Chébené — — — —	Ardai Ida.
Planus Zsigmond — — — —	Békés Gyula.
Miss Dobson — — — —	Szakácsné Teréz.
Komorna — — — —	Dinyéssy Juliska.

Holnap, szombaton, március hó 10-én:

GÜLBABA.

Operette.

Szerémy Gizella második fellépte. Tegnap a *Folt a mely tisztit* hatásos jelenetekben gazdag drámában lépett fel Szerémy Gizella. Matild szerepét játszotta s drámai művészetének kiválóságát, hatalmas erejét konstatálhattuk ezek után újra. A hálás közönség a nyert művelészetért zajosán tapsolta a vendégművésznőt. Markovics Margit Henriqueta szerepében volt igen jó s feltétlen dícsőrérettel kell kiemelnünk mellette Ternyei Lajos kifogástalan Fernandóját. Ternyei újból arról győzött meg bennünket, hogy az ő igazi tere a drámai légkör. Szakács Andor, Arday Ida, Krasznay Ernő és Deési Alfréd járultak még hozzá a szép sikerhez.

Ifj. Fromont és id. Risler. Ebben a darabban lép fel ma este Szerémy Gizella akinek fellépése iránt igen nagy érdeklődés mutatkozott már tegnap is. Az előadásban a drámai társulat legjobbjai vesznek részt.

Gül-baba. Ez a bájos zenéjű poétikus operett kerül színtre holnap bizonyára zsu-folt ház előtt, mert a jegyek egy részét már ma megváltották a holnapi előadásra.

HIREK.

A királyi biztos Debrecenben.

Vármegyei tisztviselők Naszádnál.

Debrecen nem szerelt le.

Naszády Iván a rettenetes királyi komissarus, ma reggel fél 10 órakor ment fel a hivatalába, ezuttal már gyalog, Zelley miniszteri osztálytanácsos kíséretében. Tisztes távolból négy csendőr kísérte a vármegyházára. A legelső intézkedése a mai nap folyamán az volt hogy a város és a vármegye valamennyi hatóságát átiratban értesítette királyi biztosi kinevezéséről és „áldásos” működése megkezdéséről.

Délelőtt 11 órakor fogadta a vármegyei tisztikart, amelyre megismerkedés céljából magához kéretett. Kévséssel ezután ott járt Latinovics Géza az államépítészeti hivatal főnöke és Kajary Lajos osztálymérnök, akik bemutatták hódolatkát a királyi biztosnak.

Dr. Vaday Lászlótól a belügyminiszter tegnap megvonta a kormánybiztosi megbízatást, s így ma már Naszády intézkedett a közrend és közcsendre vonatkozólag. Átiratot intézett Nagy Győző helyőrségi parancsnokhoz, hogy a katonaságot a kaszárnyákban tartsa készenletben, hogy az esetleges felvonulásokat, vagy tüntetéseket meg lehessen akadályozni.

Ugyancsak a belügyminiszter intézkedésére a királyi biztos a debreceni csendőrség parancsnoklására kirendelt Marschó csendőr őrnagyot elbocsájtotta és erről átiratban értesítette a belügyminisztert.

A királyi biztos ténykedéseiről egyébként a következő részleteket közöljük:

A vármegyei tisztikar Naszádnál.

A teljhatalmu királyi biztos tegnap délután felkereste hivatalában Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyzőt s azon óhaját fejezte ki előtte, hogy szeretné megismerni személyesen a vármegye tisztikarát. Veszprémy kijelentette neki, hogy nem vállalkozik a tisztikar összehívására és bemutatására, de ha valami uton módon a királyi biztos összetudja őket hivni, akkor ő is megjelenik. Erre Naszády megbizta Rásó István titkárját, hogy keressen fel minden egyes tisztviselőt nevében és kérje őket arra, hogy ma délelőtt 11 órára jelenjenek meg a királyi biztosi hivatalban. Ez a története a mai fogadta ásnak.

Ma délelőtt 11 órakor amint fentebb jeleztük, meg is jelentek a tisztviselők a királyi biztostól. A fogadtatás alig tartott 5 percig és rendkívül hideg volt. Veszprémy Zoltán főjegyző vezette be a tisztviselőket az elfogadó terembe, ahol ezeket mondta:

— Méltóságos Ur felkérésére megjelentem, hogy bemutassam Önnek a vármegye tisztviselőit.

Erre Naszády, amint azt lapunk indó-tójának elmondta körülbelül a következőket válaszolta.

— Nagyon köszönöm, hogy hívásomra megjelentek, ezt a tisztikar részéről barátságos közölkésnek veszem. Kérem Önöket arra, hogy addig viselt állásukat tartsák meg és további hivatali működéseiket a jogkereső közönség javára értékesítsék. Támogassanak engem azon törekvésemben, hogy a mai áldatlan viszonyok helyett egészséges és konszalidált parlamenti állapot kifejlődhessék.

Azon tisztviselőket pedig, a kik a törvényhatóság tagjai, arra kérem, hogy a 17-iki közgyűlésen jelenjenek meg.

A megjelent tisztviselők közül egy sem akad, aki a királyi biztos beszédére válaszolt volna, hanem rögtön eltávoztak.

A polgármester és a királyi biztos.

Kovács József polgármester, mint ismeretes, tegnap délután elküldötte választ a királyi biztosnak a rendkívüli közgyűlés összehívására és a közgyűlési terem felnyitására tárgyában.

Ebben a válaszban szó sincs a leszerelésről.

A polgármester leghatározottabban kijelenti ebben az átiratban, hogy a rendkívüli közgyűlést nem hívja össze. Nem pedig azért, mert egyrészt őt ettől a törvényhatóság eltiltotta, másrészt a közgyűlés összehívása a főispán jogkörébe tartozik. Csak rendkívüli esetben, amikor a főispán akadályozva van, vagy a törvényhatóságnak nincs főispánja, akkor hívhatja polgármester a közgyűlést össze. Ez az eset azonban jelenleg nem forog fenn, mert a teljhatalmu királyi biztos főispáni jogkörrel is fel van ruházva, dacára annak, hogy törvényeink királyi biztos nem ismernek. A közgyűlési terem kulcsainak átengedésére vonatkozólag, illetve a közgyűlési terem felnyitására nézve azt írja a polgármester, hogy pár nap mulva fog erről jelentést tenni, mert 17 ig még elég idő áll a rendelkezésre.

A királyi biztos munkatársunk előtt kijelentette, hogy az esetben, ha a közgyűlési terem kinyitására vonatkozólag kielégítő választ nem nyer a polgármestertől, akkor a holnap délelőtt folyamán karhatalommal betöretti a közgyűlési terem ajtaját.

— **Személyi hír.** Radisics Jenő, a budapesti iparművészeti múzeum igazgatója ma városunkban időzött. Az egész napot a kollegium gyűjteményeinek és a városi múzeum képzőművészeti és műipari tárgyainak beható szemlélésével töltötte el. — Amott Ferenczy Gyula igazgató, emitt Lőfkövi Arthur és Zoltai Lajos kalauzolták. Lőfkövi Arthurnál megtekintette a Milán és Sándor szerb királyok hagyatékából vásárolt mű tárgyakat is. A városi múzeumtól pedig közlés és ismertetés végett a „Magyar iparművészet” c. szakfolyóirat számára több jellegzetes szép rajzot elkért a debreceni asztalos céh régi remekrajzaiból.

— **Hajdu vármegye közgyűlése.** Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyző már kibocsájtotta az e hó 17-iki rendkívüli közgyűlésre szóló meghívót, melyet itt közlünk. Meghívás Hajduvármegye törvényhatósági bizottságának Debrecenben, 1905. évi március hó 17-iki napján délelőtt 10 órakor a vármegye székesháza nagytermében tartandó rendkívüli közgyűlésre. Debrecen, 1906. március 7. Veszprémy Zoltán. alispán helyettes, főjegyző. Tárgy: 1. 1398—1906. A m. kir. Miniszterelnök urnak a vármegye közönségéhez intézett 1005—ME. számú értesítő leirata arról, hogy Ő császári és apostoli kir. Felsője a miniszterium előterjesztésére az 1805-ik évi V. törvényekben gyökeredző joga alapján törvényhatóságunkra nézve teljes hatalmu királyi biztossá Naszády Iván kir. ítélőtáblai bíró urtól kinevezni s e részben a vármegye közönségéhez leiratot intézni méltóztatott. Ezzel kapcsolatban: 2. 1906. A vármegyénkre teljes hatalommal felruházott királyi biztost küldő, vármegyénk közönségéhez intézett királyi leiratnak felolvasása és kihirdetése.

— **A városi múzeumból.** A városi múzeum igazgatósága mostanában terjesztette fel a múzeumok és könyvtárak országos felügyelőségéhez a múzeum múlt évi működéséről kötelező jelentését a felülről megszabott kérdőívek kitöltésével. E jelentés ezen kívül kimerítően s okmányok alapján leírja ez ifju

kultur intézményünk ünnepélyes megnyitását, belső életében előfordult minden nevezetesebb mozzanatát, szóval magába foglalja egész évi történetét. Érdekes fölemlíteni, hogy míg a múzeumban 1904. végén összesen 2187 külföldi tárgy volt, állománya 1905. végére már 4788 darabra emelkedett vagyis 2551 tárggyal gazdagodott. Szakok szerint ezek így oszlanak meg: Könyvtár 700, régiségtár 3562 (ebből pénz és érem 2608) néprajzi gyűjtemény 157, képzőművészeti gyűjtemény 72, természetrajzi osztály 247 db. Ez örvendates gyarapodást főként ajándékozások okozták. E címen 1785 tárggyal gazdagodott a múzeum, míg vétel útján 706 darabbal. A múzeumnak a múlt évben 3527 kor. 90 fillér kiadása volt, melyet részint a városból, részint Löfkovics Arthur adományából és állami segítségből fedezték. Az idei költségvetés tervezetét a főfelügyelőség immár jóváhagyta. Ennek alapján, mihami az idő megengedi s az illető birtokosok is beleegyeznek, első sorban a Basahalmát s a város nyugati oldalán elvonuló kettős halom sorból még 1-2 olyan kisebb méretű dombot kutatnak fel, amelyen horpadás, kincskeresők régebbi kutatásainak nyoma nem látható, valamint Elapen Klein Mór úr anyáján ásatnak, aki ebbe már eleve készséggel beleegyezett.

Aradi bárj a debreceni királyi biztosért. Érdekes párbj esete foglalkoztatja Arad város közönségét. Ugyanis az Aradi Közlöny vasárnapi közleményében megtámadta titűnő lapírcunkat, illetve az Arad és Vidéke főszerkesztőjét, Benedek Árpádot, mivel „A király biztos fia” című cikkében Naszády Péterre rá merészelté sütni a hazafiatlanság bélyegét. Ekkor az „Aradi Közlöny”-ben megjelent Benedek Árpád cikkét Benedek Nagy Sándor dr. és Sugár Jenő dr. által provokáltatta Papp Bélát, mint az említett cikk szerzőjét. A párbj Benedek könnyű sebesülésével végződött. Szólj igazat, betörök a fejed.

A választások. Mennél jobban közeledünk ahhoz a határidőhöz, amelyet a törvény az új országgyűlés összehívására kitűzött, annál valószínűbbé válik, hogy az abszolutisztikus kormány tulteszi magát — Isten tudja hányadszor: a törvény parancsoló rendelkezésén és nem iratja ki a választásokat. Még a kormányhoz közel álló körökben sem tudják, mikorra tervezik az országgyűlés összehívását. Általános a nézet politikusok között, hogy ebben az esztendőben már nem történik meg „a nemzetre való apellálás.” Ez „E. U.” egyik munkatársának a vezérő bizottság egyik előkelő tagja ma mégis ezeket mondotta a legközelebbi jövő eshetőségeiről:

— Én elhiszem, de meg is vagyok győződve arról, hogy most sem Bécs, sem a Fejérváry-kormány nem gondol a választásra: a választás mégis meglesz legkésőbb május hónapba. Addig meggondolják a dolgot fent is, lent is. Van egy égető kérdés, amelynek megoldását sokáig elodázni nem lehet: az ujoncozás. Egy esztendőre még lehet pótolni az ujoncot, de két esztendőre lehetetlenség. Két évig ujonc nélkül nem lehet el a hadsereg. Ujoncot pedig nem kapnak. Hasztalan minden erőszak ígérlet, fenyegetés, vagy csábítás. A szükséges ujonclétszámot nem lehet fedezni sem tartalékosokkal, sem önkéntesekkel. Erőszakkal pedig nem boldogulnak. Szóval, én erősen meg vagyok győződve arról, hogy parlament lesz rövidesen, s hogy az országgyűlés föloszlatásával Bécs nem akart mást, mint a koalíciót megtörni.

A városi múzeum gyarapodása. Ujabbán ajándékolta kapta múzeumunk: özv.

Lőrincák Lászlóné urnától a dabr. ötvös cseh ládáját, pecsétjét, Komlóssy Miklós urtól Molnárné Hetényi Laura pastell képét keretelve, Diószegi János urtól 19 ezüst és rézpénzt, 2 gyűrűt, 2 sarkantyút, 2 Kossuth bankót, Megyery Miklós urtól 13 hazai és külföldi ezüst pénzt, 5 bronz érmet, 31 hazai és külföldi rézpénzt, 1 réz dísztárgyat, 1 obsidián dárda hegyet. Glaud Károly urtól 5 drb régi ezüst pénzt. A debreceni cipész ipar társulat Farkas Sándor elnök ur által letétül elhelyezte nálunk a debreceni suszter cseh barok sillü ládáját, egy pecsétanyomját, ártikulusait, könyveit s egyéb írományait. Ez volt Debrecenben talán az egyetlen cseh, amely a német nyelvet használta kezdetben. Most már 10 debreceni cseh emlékei vannak a városi múzeumban elhelyezve. Bár követné példát a többi is. Vétel útján több néprajzi tárgyat szereztünk. Március 8. — A múzeum öre.

Ífj. Varga Lajos letartóztatása. Megirtuk ífj. Varga Lajosnak a Steiner Boriska-féle szomorú esetéből kifolyólag történt letartóztatását. — Mint ismeretes ugyanis a fiatalember ellen folyamatban van a büntető eljárás, melyet öngyilkosságra való rábírás címen a kir. ügyészség nyomban az eset megtörténte után megindított ellene. Ífj. Varga Lajost ugylátszik nagyon nyugtalanítják a következmények, tudatában lévén annak, hogy a büntetést el nem kerülheti, meg akart szökni az elől. Amerikába készült. Csak napok kérdése volt már elutazása, mikor édesanyja valahogy elszólta magát egy Horváth Gábor nevű ember előtt, elárulva a tervet, mely ilyenformán eljutott az ügyész fülébe, aki aztán haladéktalanul intézkedett a letartóztatás iránt. Varga Lajost ma reggel a rendőrségtől átkísérték a törvényszéki palotába, ahol nyomban a vádtanács elé állították, mely helybeahagyta a kir. ügyész letartóztató rendeletét. Varga a vádtanács határozatát nem felebbezte meg s így vizsgálati fogságban marad addig, míg az ügye a törvényszék elé kerül, ami 10-15 napon belül okvetlenül megtörténik.

Márkus Lilli vasárnap este az Arany Bika szálloda dísztermében tartandó hangversenyének programját vasárnap számunkban ismét közölni fogjuk. A Párisban és Londonban is önálló koncertekben excelens fiatal zongoraművésznek itteni hangversenyére nemcsak vidékről jegyeztettek előjegyeket, hanem — mint értesülünk — Budapestről is többen lerándulnak a művésznek tisztelői közül. Jegyek Tóth Béla főtéri gyórtárában még mindig válthatók I. r. számozott hely 4 korona, II. r. számozott hely 2 korona, álló hely 1 korona.

Vita-verseny. A joghallgatók tudományos társasága igen szépen sikerült vita-versenyt rendezett H. Kiss Pál elnökléte alatt. Az előadás tárgyául az szolgált, hogy korlátozott vagy korlátlan volt-e a királyi hatalom első királyaink idejében. A versenyen négy joghallgató vett részt, kik közül a díjat Vinnay Géza és Elek Imre nyerték el. A vita-versenyen megjelent dr. Kun Béla jogakadémiai tanár is, ki örömeinek adott kifejezést a magas színvonalu szabadelőadások felett.

Urnőjét akarta megmérgezni. Elvetemült természet gonosz szándékát hiúsította meg özv. Asztalos Sámuelné, Csapó-utca 31. szám alatt lakó magánzó óvatossága, amely ténynek egyszersmind — jóllehet — életben maradását köszönheti. Asztalosnénak ugyanis mint egyébkor, így pénteken reggel is szolgálója, Fazekas Mária hajduszoboszlói születésű 20 esztendő cselédleány főzte a teáját, amelyet szokott módon urnője elé helyezett. Midőn Asztalosné a csészét kezébe fogta, a tea felületén, nagy meglepetésére, törött gyufaszálát pillantott meg, mire orrához emelte a csészét, érthető megdöbbenéssel tapasztalta, hogy a teába nagymennyiségű gyufaolat került.

— Meginnád te ezt a teát? — kérdezte most Lakatosné a cselédet, amire a leány röviden azzal felelt:

— Nem élek vele, csak igya meg a téneasszony!

A rowlott lelkű leányzó ellen a rendőrség Lakatosné feljelentésére nyomban megindította a vizsgálatot.

Ki lóg majd te rajtad? Csütörtökön este Grijth Gyula foglalkozás nélküli fodrászsegéd ittas állapotban a Széchenyi kávéház előtt levő lámpakaróra mászott, miközben egyre azt mondogatta: Szegény elárvult hazám! Mikor a lámpakaró tetejére ért a lámpaüveget kezdte kopogtatni, majd így monológizált: Ki lóg majd te rajtad? ... A különös módon busuló hazsfit a rendőrségre kísérték, ahonnan illetőségi helyére toloncolják.

Régen volt és soká lesz oly kedvező alkalom olosón vásárolni mindenféle cölszerű ajándéktárgyakat, gyermek játékokat és műiparú különlegességeket mint most. Mentze Henrik újdonságok áruhaza teljese feloszlók Piac és Szent Anna-utca sarkán, a rak-táron levő áruk beszerzési áron alul árussítatnak el. Berendezés és a portále eladó. 140-x-4.

A Népsegélyző Bank megnyitott Heti befizetési könyvecskéi (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint, az udvarban. 106-x-8.

Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrőt, mely legjobb hajuszóvesztő és apólszer az összes hajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bármintve küld a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész, Debrecen Kossuth-utca. 107-x-7.

Nyilatkozat.

A „Debreceni Független Ujság” e hó 8-án megjelent 66 ik számában „Az új polgármester” cím alatt S. B. aláírással politikai működésünket igaztalanul, személyünket pedig sértő módon támadta.

Politikai működésünkre vonatkozólag most az ügy érdekében csak annak kijelentésére szoritkozunk, hogy hazafiúi kötelességünket, s a közgyűléstől nyert megbízatásunkat lelkiismeretes meggyőződésünkhöz és elvi álláspontunkhoz hiven teljesítettük és teljesítjük. És ez, mi is úgy hisszük, akkor fog teljes valóságában kitűnni, mikor a nevezett lap sorai és a mi óhajásunk szerint is „véget érnek a Debrecen városra elkövetkezett szomorú napok, a mikor — és ez talán nincs messze — felszakad a köd s mindenkit megmérnek erre igazság serpenyőjében érdeme szerint.”

A mi pedig a személyünket sértő igaztalan támadást illeti, erre vonatkozólag kijelentjük, hogy elégtételt bírói uton kívánnak szerezni s ez iránt az intézkedést megtettük.

Debrecen, 1906. március 9.

Kiss Albert.

Márton Imre.

TAVIRATOK.

Fejérváry kihallgatása.

Bécs, március 9. Fehérváry bécsi kihallgatásáról csupán annyi szivárgott ki, hogy elhatározták a vezérőbizottság-feloszlatását és ehhez a király beavatása engedélyt. Ebből a tényből beavatott helyen arra következtettek, hogy a

Tüdőbajt,
köhögést, elgyökösödést, orvosi
meghűlést gyógyít!

**Halápi-főle
Hársta-szörp**

egy üvege ára 5 korona

Kapható:
„Apostol-gyógyszertárban”
Bpest, Mária-teremtől 62. sz.

114-x2

1906. Farsangi idényre

ajánljuk a legdivatosabb béli kolméinket, 120 cm. fehér és színes francia batiztákat. Selymek: Christalin, Rádium, Pongonette, Taft-Messaline, Lionnaise divatos bál színekben.

Nyeres beosztott, félig kész, himzett batizt és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb.

Selyem és csipke sálók, legyezők, bál keztyűk, fehér és színes áttört harisnyák nagy választékban, olcsó szabot árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon, divat és szőnyegáruház.

DEBRECEN, RÓZSATÉR.

108 x -8.

5 korona és több napikereset.

Házimunka-kötőgép-társaság.
Keresetnek minkét nembeli egyének gépiükön való kötésre. Egyszerű és gyors munka egész éven, otthon végezhető. Nem kell előkészítés. Távoltság nem határoz. a munkát mi adjuk el.

Házimunka-kötőgép-társaság

Thos H. Whittick és Tsa.

Budapest, IV. Havas-utca 3-25 sz.

Prága, Petersplatz 7-25.

109 x -

Meggyőződhet

áruink versenyképességéről, mert kötőszerszerűleg megvetülnek.

Legnagyobb vászonszövőgyárak

egyikétől 10000 vég 30 rőfös legkittünőbb minőségű vásznat, tehát szállíthatunk minden magánfogyasztónak és viszontelárusítónak

legelsőrendű rumburgit 84 ctmtr széles 5 frt 70 krjával
legfinomabb battisztvásznat 84 " " 6 " 10 "

eszerint legalább 30 százalékkal olcsóbban mint bárki más, utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik.

Senki el ne mulassza e soha vissza nem térő kedvező alkalmat!

MELLER L. Egyed.

Hungária Vászonáruház

Budapest V. Váci-körut 26.

Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer mindennemű fagyások ellen, nem különben fagyás okozta elhanyagolt régi sebek eltávolítására.
1 tégly ára 2 korona.

Pserhofer-pulmonin

kittünően bevált szer még oly idült köhögés, légszűrés, tüdőbaj, számarhurut ellen, ugy gyermekek, mint felnőttek számára. 3-4 üveg elegendő. Orvosilag többszörösen ajánlva.
1 üveg ára 2 korona 50 fillér.

Pserhofer migrán csokoládé

elsőrendű szer migrán, ideges fejfájás és neuralgia azonnali megszüntetésére
1 doboz ára 1 korona 60 fillér.

Pserhofer-arckrém

pörsevények, bőratkák, szeplők és az arcbőr minden tisztatlanságának eltávolítására.
1 tégly ára 1 korona 60 fillér.

Kizárólagosan megrendelhető:

Pserhofer J. gyógyszer-tárában

WIEN, I., SINGERSTRASSE 15.

138 x -

Járassa és olvassa a

„Biztosítási és Közgazdasági Lapokat”

minden szakember

El lap kilenc évi fennállása alatt ténylesen beigazolta szükséges és nélkülözhetlen voltát és méltán rászolgált arra a hatalmas pártfogásra, melyben az igazgatóságok részesítették és hivatalból is ajánlották.

A lapot egy szerkesztőbizottság vezeti, amely bizottságban minden társulattól részt vesz egy-egy szakember s így a lap — az osztrák-magyar monarchia összes lapjai között — a legjobban értesült szakújság.

Pontosan beszámol a biztosító-intézetek működéséről, közli a kinevezéseket előléptetéseket, fontosabb biztosítási pereket, híreket, belföldi eseményeket. „Külföld” rovatában beszámol az idegen országokban történetekről. A lap mindig friss, mindig változatos és hasznos, mert aki állást és tisztviselőt keres, leghamarább e lapnál érheti célját.

Előfizetési ára egész évre 5 frt. negyedévre 1 frt. 50 kr.

Kérjen mutatványszámát a kiadóhivataltól,

Budapest, VII., Vörösmarty-utca 14,

A lap Bécsben német nyelven is megjelenik!

Biztosítással foglalkozóknak nélkülözhetlen!

Kartársak támogatások e lapot!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbéli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A DEBRECENI
Kereskedelmi és
Kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Eladás.

Keresek

egy csinosan butorozott szobát március 1-re. Címeket kéreka kiadóhivatalba.

Egy jókarban lévő hintó etadó megtekinthető Hatvan-utca 5 szám.

142-1-

Utcai lakás.

4 szoba fent konyha, kamara, istálló, kocsiszin. nel május 1-től kiadó. Csapó-u. 29. sz. 148-1-1.

Jó forgalmu

helyen fűszerüzlet teljes felszereléssel más vállalat miatt kiadó. A berendezés és felszerés a házi gazdájé. Szoba, konyha, pince, fűskamra és bolt-helység 15 frt egy órára. Cím a kiadóhivatalban.

Posta könyv

ajánlott levelekhez félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz.

Közönséges

csomag posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz.

Fehérnemű

varrónó házakhoz ajánljuk. Cím a kiadóhivatalban.

Sestakertben

a nagyerdei járásban modern, kényelmes villa, fenyves parkkal, gáz bevezetéssel, jövizű kúttal, 1400 négyszögöl jó karban lévő termő szőlővel eladó. Értekezhetni Piac utca 44 sz. ügyvédi irodában 183-x

Keresek

három szobás kényelmes lakást május 1-re. Cím a kiadó hivatásban.

Megbízható

értelmes szolga alkalmazást nyer, Mentze Henrik újdonság áruházában. 146-2.-1

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedül foglalkozási játék a melyet a gyermekek mindig szívesen játszanak. Egyik játékszer sem oly sokoldalú, érdekes és olcsó, mint az elpusztíthatatlan Horgony-Kőépítőszekrény, mely minden egyes kiegészítőszekrényvel tanulságosabbá és a gyermekek nevére kedveltebbé válik. Néhány év óta minden egyes Horgony-Kőépítőszekrény a gyorsan kedvelté vált.

Horgony-Hidépítőszekrények

Által is tervszerűen kiegészíthető, úgyhogy a gyermekek egy ilyen szekrény beszerzése után pompás vashidakat is felállíthatnak.

Hogy mindenkoru gyermek számára egy megfelelő szekrényt könnyen és biztosan kiálaszthassunk, hozassuk meg az alant jegyzett cégtől a szép képes kőépítőszekrény árjegyzéket, mely kívánatra ingyen beküldetik és számos építési minta-és felette érdekes elismerő nyilatkozatot tartalmaz.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények, valamint a Horgony-Mozaik- és egyéb felette érdekes rakási-játékok minden finomabb játékszerüzletben 75 fillértől, 1.50, 3 koronáig és magasabb áron kaphatók. A sok utánzat miatt azonban bevásárláskor igen óvatossá legyünk és minden egyes szekrényt a híres „Horgony” gyárjegy nélkül mielőtt hamisítvány visszautasítsunk; mert oktalannal volna jó pénzt egy értéktelen hamisítványért kifizetni. A ki zenekedvő, az kérje még árjegyzéket a híres imparator zenélőművekről és beszélgőgépekről.

Richter F. Ad. és Társa.

kir. udvari és kamarai szállítók, BÉCS.

Iroda és raktár: I. Operngasse 16, Gyár: XIII/1 (Hietzing).
Rudolstadt, Nürnberg Olten (Svájé), Rotterdam, Szt.-Pétervár, New. York.

Dürkopp-varrógépek

családok használatára, himzésre kitűnően használható.

Ipari célokra a legjobban megfelel.

Dürkopp és Társa

Gráz.

Szétküldési raktár: Bécs.

Natóságilag engedélyezett végkiárulás.

Üzletem teljes feloszlata miatt az összes raktáron levő árukészletet, (diszmuvek, bőr áruk, acél áruk, utazási cikkek, férfi divat stb.)

beszerzési áron alól árusítom ki.

Ezen ritka kedvező alkalmat a m. t. vevő közönség figyelmébe ajánlom.

Teljes tisztelettel

Borsos Kata

DEBRECEN, VÁROSHÁZA.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszkozlök, csomagolást nem számítok.

117 x -3.